Garb tarihinden

Meraklı sahifeler

Napolyonun meşhur deli generali

Resmî hayatına, çıplak bir balo sahnesile nihayet veren generale, intiharından sonra bile deli dememek için herkes ittifak etmişti.

Toplıyan: Hamdi Varoğlu

Kimseye zararı dokunmadığı halde ismi deliye çıkıp yıllarca tımarhanelerde sürünenlerin, zindanlarda çürüyenlerin yanısıra, deli gömleği giymeğe hakikaten lâyık olduğu halde, elinde koskoca bir devletin mukadderatını tutanları da tarih bize birer birer tanıtır. Şarlken'in zorla delirtilen anasından sonra, zorla akıllı sırasına sokulan Napoleon Bonapart'ın gözdesi General Junot ile tanışmak yerinde olur.

«Dük d'Arbantes» unvanını alan General Junot, zır deli derecesine gelmeden evvel de akıl muvazenesine pek sahib değildi. Fakat, asıl hastalığı, harbde aldığı yaralardan gelmiştir, derler. Junot'nun, ilk iştirak ettiği harb olan Longway muharebesinde, başından aldığı kurşun yarası, bu iddiaya hak verdirecek kadar ehemmiyetliydi. Görenlerin tarifine nazaran, yaranın, iyi olduktan sonra kafada bıraktığı iz, en az bir parmak uzunluğunda ve tüyleri ürpertecek kadar derindi. Kafatasının içinde kımıldayan beynin hareketleri, bu izin üstünden hissediliyor ve general, saçını tararken, tarağı, bu yara izine dokunduramıyordu.

Dört sene sonra, Junot, birisi sol şakağında, öteki ensesinde olmak üzere iki yara daha almış; nihayet, İspanya seferinde, gene başından yaralanmıştı. Burnunu kırdıktan sonra sol yanağının kemiğine saplanıp kalan bu kurşun yarası, kafatasını çatlatmış, orada, bir parmağı, içine uzunluğuna yatıracak kadar derin bir boşluk bırakmıştı.

İşte, general Junot'nun, herkesi hayrete düşüren garib garib hareketleri o tarihten sonra başladı.

Napoleon ordularile beraber, Rusyaya gittiği zaman, o vakte kadar kahramanlığı, sür'atli intikali ve çevik manevralarile şöhret kazanan bu asker, izahına imkân bulunamıyan bir atalet yüzünden, Napoleona bir harb kaybettirdi ve İmparatorun şiddetli bir tekdirine uğradı.

1800 senesinden itibaren, son derece çabuk hiddete kapılır, en ufak hata karşısında önüne geleni haşlar bir mizac sahibi olan Junot, tuhaf ruyalar, korkunc kâbuslar görmeğe başlamış; sonra, büyük bir debdebe içinde yaşadığını herkese küstahca göstererek, bütün Paris halkını hayrette bırakmak merakına düşmüştü.,

Hastalığının bu devresine tesadüf eden vak'alar arasında, bir akşam, bir kahvehanede, garsonlarla kavgaya tutuşup, bilardo değneklerini kılıc gibi kullanarak onlarla düelloya kalkışması vardır. Bazan da marazî bir hassasiyet gösterirdi. Meselâ bir gece operada bir temsil seyrederken» Napoleonun yüzüne bakıp ağlamağa başlamış; diğer bir gün, tevkif edilen suikasdcilerden bahsederken, sesi hıçkırıklar arasında boğulmuştu.

Maamafih, bütün bunlara rağmen, general Juno'ya deli, hatta hasta demeğe kimsenin dili varmıyordu. Portekizde, Vimeiro muharebesinde, kumanda ettiği kuvvetleri, kâh ileri, kâh geri götürerek birbirini tutmaz emirler vermek suretile hezimeti tam bir şekilde hazırladıktan sonra gözden düşmüştü. Koca bir orduyu, müvazenesizliği yüzünden mağlûbiyete sürüklemiş olmasına rağmen hâlâ üstüne delilik kondurulamıyan Junonun akıl eksikliği, o zaman maiyetinde bulunan Baron Thiebault'den başkası anlayamadı.

Hezimeti müteakıb Fransaya dönen generale bir İspanya kolordusunun kumandasını verdiler. Bu, onun için bir menkûbiyetti. Asabı üzerinde şiddetli bir tesir yaptı.

Muhitindekiler farkına varmadan, Junot, işi gitgide azıtıyordu. Karısına yazdığı mektublarda, zaman zaman kendisini öldürme arzuları duyduğunu söylüyor, ıstırab çeken bir insanın yapacağı en makul hareket kendini öldürmektir, diyordu.

Yavaş yavaş, uykusuzluk, baş ağrıları, sonra romatizma ve damla hastalığı, onun esasen yorgun vücudünü sarsmış, bir sene sonra, faal hizmetten ayrılmak mecburiyetinde kalmıştı.

Maamafih, İmparator, bu çok sevdiği ve bir zamanlar, azamî teveccühüne mazhar kıldığı generalini, alelâde bir şekilde tekaüd etmek istememişti. Kendisine, ordudan ayrılmasına mukabil, sıhhî vaziyetile mütenasib, ayni zamanda şerefli bir mevki vermek arzu etti. Onu, İllirya eyaletleri valiliğine tayin etti.

General Junot'nun akıl sakatlığına, muhitindeki herkes gibi, bizzat İmparatorun da inanmadığı; bu cinnetin bir çok misallerine rağmen, işe lâyık olduğu ehemmiyeti vermediği görülüyor.

Halbuki, General Junot, sıhhi vaziyetinin faal hizmette çalışmasına imkân bırakmıyacak derecede sarsılmış bulunduğu bu devrede, divaneliğinin de had safhasına girmiş bulunuyordu. Nitekim, ne büyüklerinin, ne küçüklerinin görmek istemedikleri deliliğini, pek parlak bir şekilde, nihayet kendisi gösterdi.

Valilik makamını işgal etmiş, vilâyet konağında, derhal bir resmi kabul hazırlamıştı. Büyük bir balo tertib edildi. General Junot, debdebe ve ihtişam merakının bütün dizginsizliğine hazırlandığı bu baloya, bittabi yüksek cemiyeti, kadınlı erkekli, tamemen davet etmişti.

Davetliler gelmeğe başladılar: vilâyet konağının müzeyyen salonları yavaş yavaş doldu. Fakat dakikalar geçiyor, yeni vali, yani ev sahibi, meydanda görünmüyordu. İntizar, gitgide hayrete inkılâb etti, fısıltılar, dedikodular, kulaktan kulağa dolaşıyor, herkes büyük bir merak ve sabırsızlık içinde, neticeye intizar ediyordu. Balonun başlaması, generalin gelmesine bağlı olduğu için, davetlilerin oradaki vaziyeti de, ayrıca müşküldü.

Bir saat beklediler, nihayet valinin hususî dairesile salonlar arasındaki yaldızlı kapının iki kanadı birden ardına kadar açıldı ve vali, General Junot, Dük d'Abrantes Hazretleri gözüktü.

Ayağında, son moda pırıl pırıl iskarpinler; belinde ipekli kuşağına asılı kılınc; göğsünde dizi dizi nişanlar; saçları büyük bir itina ile kıvrılmış; beyaz sorguçlu şapkası koltuğunda; elinde keza beyaz eldivenler, fakat... Anadan doğma çıplak!

Kadınlar, avaz avaz haykırarak, merdivenleri dörder dörder atlayarak kaçıştılar; donup kalan erkekler, çok geçmeden kendilerine gelip onları takib ettiler ve salonlar, bir an içinde boşaldı.

Akıllara durgunluk veren bu hâdise, Milânoya aksetmekte gecikmedi. Vali, bu kepazelik hakkında izahat vermek üzere, oraya davet edildi.

General Junot'nun, balodaki marifeti hakkında izahat vermek üzere Milânoya gidişi de bir âlemdir.

Altı beygir koşulu bir saltanat arabası. Arabacı yerinde, büyük üniforması arkasında, bütün nişanları göğsünde, kılıcı belinde, şapkası başında, eldivenleri elinde, mahmuzları ayağında, General Junot!

Genral, bu vaziyette, kırbacı şaklatarak şehri baştan başa dolaştı, yolda tesadüf ettiği güzel kızları arabasına bindirdi ve saatlerce gezdirdi, durdu.

İki gün sonra, bir meyhanede on iki kişilik bir sofra kurdurmuş, kendisi sofranın başına geçip oturmuş, bacaklarına kuru ot sardırmıştı.

Nihayet, 29 temmuz 1813 da, son buhran kendini gösterdi. Hayatının son günü olan o gün, bir cinnet nöbeti esnasında, Junot kendisini pencereden sokağa fırlatmıştı.

On yedi doktor çağırdılar. Ölüm sebebi şöyle teşhis edildi: Ateşli humma. Deliliği ölüme kadar giden Junot'ya, öldükten sonra bile deli dememek için sanki herkes ağız birliği etmişti.

Hususî hastaneler

Yatak fiatlarına zam yaptılar, vaziyet Vekâlete bildirildi

Son günlerde hususî hastaneler umumiyetle fiatlarına zam yapmışlardır. Malûm olduğu veçhile, her hususî hastane, vilâyet hesabına tedavi edilmek üzere, icabında yatırılacak hastalar için bir miktar yatak tahsis etmektedir. Yapılan zamlarla, mezkûr müesseselerin en ucuz sınıflarında bir günlük yatak fiatı üç liraya çıkmıştır.. Bu vaziyet, halen vilâyet hesabına tedavi görmekte olan hastalar için fazla ücret vermeyi icab ettirdiğinden mesele daimî encümende tetkik edilmiş ve hastanelerin talebleri reddedilmiştir. Hastane sahibleri koydukları fiatlarda ısrar ettiklerinden keyfiyet Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine bildirilmiştir. Vekâletten alınacak karara göre hareket edilecektir. Diğer taraftan vilâyet, fazla ücretleri ödemediğinden bu kabil hastalar yeni tarife mücibince ücretlerini tediye etmedikleri takdirde hastanelerden çıkmak mecburiyetinde kalacaklardır.

Denizciler bayramının programı

Bazı gazeteler 1 temmuz Denizciler bayramına aid programı neşretmişlerdir. Denizciler bayramına aid program henüz hazırlanmamıştır. Program daha sonra hazırlanacaktır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Panama bandıralı bir vapur

Limanımıza gelir gelmez haciz altına alınacak

Münakalât Vekâleti İstanbul Mıntaka Liman riyaseti Panama bandıralı Rozita şilepinin limanımızda tevkif edilmesi için dün alâkadarlara emir vermiştir.

Rozita vapuru halen Karadenizde bulunmaktadır. Vapurun bundan evvel limanımızdan geçerken burada boşalttığı eşyayı ticariye dolayısile bir ihtilâfa müncer olan vaziyeti vapur acentası halletmek istememiş ve zarar gören Türk taciri Ticaret mahkemesine müracaat etmiştir. Adliyeden zarar ve ziyan dolayısile Rozitanın haciz altına alınmasına karar verilmiştir. Bu karar dolayısile Rozita, Karadeniz dönüşünde limanımıza gelince evrakı seferiyesi verilmiyecek ve hareketine mâni olunarak haciz altına alınacaktır.

Yaptığımız tahkikata göre, Rozita, 3000 tonluk bir teknedir. Panama bandırasını taşımakla beraber bir Bulgar şirketine aid olduğu söylenmektedir.

IKTISAD

Yapağı ve tiftik fiatları yükseliyor

Son günlerde yapağı ve bilhassa tiftik fiatlarının gene süratle yükseldiği görülmektedir. Piyasa çok canlı ve sağlamdır. Halen harb vaziyeti dolayısile cenubî Afrikadan tiftik ihrac olunamadığı için Türk tiftikleri dünya piyasalarında rakibsizdir. Tiftiklerimize her taraftan taleb vardır. Fiatlar daima yüksek gelmektedir. Hükûmet, tiftiklere lisans vermek hususunda kıskanc davranmaktadır. İsviçre ve Macaristana tiftik ihrac olunacaksa da henüz fiatlar takarrür etmemiştir.

Yapağı tacirleri de yeni mahsulü hararetle mübayaa etmektedirler. Bugün yapağının başlıca alıcısı hükûmettir. Fakat yeni mahsulden ihrac için bir miktar lisans verileceği şayiası da vardır.

Halkın rahat eğlenmesi için

Belediye ve Emniyet Müdürlüğü yeni ve mühim kararlar verdiler

Dün, Belediyede reis muavini Lûtfi Aksoyun yanında Emniyet sekizinci şube müdürü Faikin de iştirakile bir toplantı yapılarak yaz mevsimi dolayısile halkın bilhassa pazarları eğlence yerlerinde iyi bir vakit geçirebilmesini temin için bazı tertibat alınmıştır.

Bu hususta kazalara ehemmiyetli bir tamim gönderilmiştir. Bu tamimde bilhassa şu noktalara işaret edilmektedir:

1 — Kazino, kır kahveleri ve buna mümasil eğlence yerlerinde halktan tarifenin fevkinde para alındığı haber veriliyor. Geceli gündüzlü gayrimuayyen zamanlarda bizzat kaymakam, nahiye müdürleri, zabıta belediye âmir ve memurları tarafından her halde kontrollar yapılacaktır.

2 — Bu yerlerde temizliğe fevkalâde itina olunacaktır.

3 — Tarifeler büyük ve sabit yazılarla büyük levhalara yazılarak göze çarpacak yelrere asılacak, ayrıca masalarda el ilânları bulunacaktır. Muayyen bir müddet zarfında bu levhaları asmıyanların dükkânları seddedilecektir.

4 — Bu tarifelerin musaddak esas tarifelerle mutabakatı temin edilecektir.

5 — Ekmeklerin daha pişkin ve daha güzel bir şekilde imali ile esaslı surette alâkadar olunacaktır.

6 — Plâjlar ve deniz hamamlarında istenilen derecede temizlik temini için belediye zabıtası talimatnamesinin ahkâmı tatbik edilecektir.

7 — Taksi ve otobüs şoför ve biletçilerinin talimatname hükümlerine riayetleri temin olunacaktır.

8 — Otobüslerin durak haricinde durmalarına ve haddi istiablarından fazla yolcu almalarına meydan verilmiyecektir.

Bilhassa pazarları bütün memurlar bu kontrol işine sevkedilerek neticeleri pazartesi günü birer raporla makama bildirilecektir.

Ekmek nümunesi etrafında tetkikler

Yeni bir çeşni tespiti için faaliyet devam ediyor

Ankarada imal edilen ekmekten celbedilen nümuneler dün Belediye İktısad müdürü tarafından Vilâyete getirilerek Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdara verilmiştir. Ankara ekmeği İstanbul ekmeğinden buğdayın cinsi dolayısile biraz daha beyazsa da lezzet ve çeşni itibarile İstanbul ekmeği daha uyğun görülmüştür. Maamafih Üsküdarda bir fırında yapılan tecrübelerle yeni çeşni üzerinde çalışılmaktadır.

Bazı hastaların ihtiyacını karşılamak üzere tuzsuz ekmek imaline karar verilmiştir. Bu ekmeği Galatada Necatibey caddesinde 122 numarada Mehmedin francala fırını imal edecektir.

Bazı kimseler francala alabilmek için doktordan aldıkları raporu Belediye doktorlarına tasdik ettirerek francala imal eden fırınlardan ısrarla francala istemektedirler. Belediye, raporla müracaatin francalacıları mutlaka francala teminine icbar edemiyeceğini alâkadarlara bildirmiştir. Francala unu mahdud olduğundan ilk müracaat edenler francala alabileceklerdir.

ADLİYEDE

Bir ihtikâr

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde yağ ve kakao ticareti yapan Apostol ile tezgâhtarı Aristidinin 12,5 kuruşa satılması lâzım gelen kakao kutularına bir misli daha zam yaparak 25 kuruştan sattıklası tespit edilerek Adliyeye verilmişlerdir.

Asliye ikinci cezada yapılan sorguyu müteakıb dükkân sahibi Apostol tevkif edilmiştir. Tezgâhtar gayrimevkuf olarak muhakeme edilecektir.

Köstence limanına girmek için

Köstence limanına bundan sonra girmek istiyen deniz vasıtalarının askerî kılavuz almaları lâzım geldiği Rumen hükûmetince bildirildiğinden bu cihet vapurlara da bildirilmiştir.

Kahve tevziatına yakında başlanıyor

Yarın Vilâyette bir toplantı yapılarak kararlar verilecek

Yarın Vilâyette bir toplantı yapılarak Ticaret Ofisi tarafından İstanbul Vilâyeti emrine verilen 1350 çuval kahvenin fiatı ve tevzi şekli etrafında kararlar alınacaktır.

Ticaret Vekâleti bu kahveyi İstanbul nüfusunu gözönünde tutarak vermiştir

Resmî, sivil dairelere Belediye Kooperatifi tevziat yapacaktır. Bundan başka diğer bazı birliklere de kendi teşkilâtları vasıtasile tevziat yapılacağı gibi kahve satışını itiyad edinmiş olan kuru kahveci dükkânlarına verilecek kahveler halka tevzi edilecek ve bu tevziat yüzer gramlık paketler halinde ve memurların murakabesi altında yapılacaktır.

ŞEHİR İSLERİ

İhale edilen yollar

Belediye Daimî Encümeni dünkü toplantısında şu yolların ihalesini yapmıştır:

Kasımpaşa - Halıcıoğlu yolu, Ayasofya - Bahçekapı - Alayköşkü - Divanyolu ve diğer bir çok caddelerin tretuarlarının inşası, Taksim - İnönü gezgisi yolları, Floryada binaların tamiri.

Cebinde 116 lira bulunan bir fakir (!)

Üstü başı pis ve yırtık olan bir şahıs dün Belediyeye gelerek aç olduğunu, memleketine gitmek istediğini söylemiş ve kendisinin Belediye vasıtasile meccanen sevkedilmesini taleb ederek yüksek sesle bağırıp çağırmağa başlamıştır. İsminin Sürmeneli İbrahim olduğu anlaşılan bu şahsın üstü, Belediye reisliği kapısında bulunan memur Süleyman tarafından aranıldığında tenasül mahalline bağlanmış bezlerin arasından 116 lira para çıkarak hakkında takibata girişilmiştir.

Dünkü ihracat

Dün şehrimizden 260,000 liralık ihracat yapılmıştır. Bu ihracatın kısmı azamî İsviçreye olmuştur.

HEM NALINA MIHINA

Türk operası

Devlet Konservatuarı opera şubesi, ilk temsilini, Ankara Halkevi tiyatrosunda verdi. Genc san'atkârlar, meşhur Madame Butterfly (Madam Batarflay) operasını, Büyük Millî Şefle hükûmet erkânının, meb'usların ve kordiplomatiğin huzurunda muvaffakiyetle oynadılar Cumhur Reisimizin çok kıymetli iltifatlarına ve yüksek takdirlerine nail oldular. Millî Şef, bu gencleri şu güzel sözlerle taltif buyurdular:

«Görüyorum ki çok çalışmışsınız. Muvaffak oldunuz; tebrik ederim. Sizden bu muvaffakiyetin daha büyüklerini bekleriz. Biz sabırlıyız. Sizin de sabır ve aşkla çalışmanızı isteriz.

«Bu büyük san'ata bir inkılâb hamlesi içinde başlamış bulunuyoruz. Bu san'at, san'atların en yükseğidir. Bu san'atı ileri götürecek sizlersiniz.

«Israrla, bıkmadan, inkılâb ve san'at aşkile çalışacaksınız. Ümidimiz sizlerdedir.

Hepinizi tekrar tebrik ederim.»

Genc artistler, bu yüksek takdir ve iltifata cidden lâyıktılar; çünkü, onlar, bizim için tamamile yeni ve garbın en güç bir san'at şubesine daha dün başlamış çocuklardır. Avrupanın asırlaşmış san'at an'anesi içinde, kulakları, gözleri, ruhları dolgun olarak yetişen opera sanatkârları bile ancak kırkına doğru, şakaklarına kır düşerken yetişmiş sayılırlar. Halbuki Devlet Konservatuarının bir kaç yıl içinde yetiştirdiği bu gencler, daha çocuk denilebilecek yaştadırlar. O kadar ki Amerikan deniz subayı rolünü oynayan genc, Heybeli Deniz lisesinin son sınıfını bu sene bitirerek Hamidiye mekteb gemisine yeni geçmiş talebe ile yaşıttı ve sahnede, bütün makiyaj hünerlerine rağmen, onlar kadar çocuk görünüyordu. Fakat, Devlet Konservatuarı opera şubesi, Büyük Şefimizin de işaret buyurdukları gibi o kadar büyük bir san'at aşkile, o kadar çok ve o kadar iyi çalışmıştı ki bu ilk olgunluk imtihanını muvaffakiyetle vermiştir.

Bu ilk opera temsili, Türkün yüksek san'at kabiliyetine yeni bir delildir. Artık yüzde yüz Türk operasını dinliyeceğimiz ve alkışlayacağımız günler çok uzak değildir. Bana bu tatlı ümidi müjdeleyen, o gece Türk genclerini dinledikten ve alkışladıktan sonra eve döndüğüm zaman, radyoda bir Alman istasyonundan ayni operanın bir parçasını dinleyişim oldu. Bu iyi tesadüf, bana, kimbilir hangi meşhur ve tecrübeli Alman san'atkârile bizim yeni doğan yıldızımız Mes'ude Çağlıyanı on dakika fasıla ile ölçmek imkânını verdi. O zaman, bu genc Türk kızının nekadar muvaffak olduğunu daha iyi anlayarak sevindim.

Bu temsilden duyduğum yegâne teessür, san'at hayatımızın bu ilk başarısında, tiyatro salonundaki koltuklardan bir kısmının boş kalmış olmasından ibarettir. Davetli zevattan bazıları, gelmemişler, yahud gelememişlerdi. Halbuki Türk operasının bu ilk gala gecesinde, tek yerin boş kalmaması ve bir çok talebelerin yersizlikten dolayı reddedilmek mecburiyeti hasıl olması icab ederdi. Fakat, Millî Şefin muhterem refikalarile temsile şeref vermeleri, bütün boşlukları ziyadesile telâfi etmiş ve Türk inkılâbının bu muvaffakiyeti, en büyük mükâfatını Devlet Reisinin takdirlerinde bulmuştur.

Şehrimize gelen Vekiller

Bir kaç gündenberi Trakyada bir tetkik seyahati yapmakta olan Ziraat Vekili Muhlis Erkmen, dün şehrimize gelmiştir.

Muhlis Erkmen, bir müddet burada kalarak tetkiklerine devam edecektir.

Nafıa Vekili General Fuad Cebesoy dün sabah Ankaradan rehrimize gelmiştir. Yarın akşam Ankaraya dönecektir.

HAFTANIN ŞAKALARI

Bu ne biçim sevgi? - Ahmaklık meselesi - Arsa buhranı

Yazan: **BURHAN FELEK**

Bu ne biçim sevgi?

Kedi, yavrusunu muhabbetinden dolayı yermiş. Ziftin pekini yesin! Hiç böyle şey olur mu?

Ben hayvanların psikolojyasını bilmediğim için belki bilir bilmez şeyler söylüyorum ama zannederim, kedinin yavrusunu yemesi muhabbetinden değil, çoluk çocuğu ortadan kaldırıp yeniden kocaya varmak arzusundandır.

Maamafih, bu hususu kediler nezdinde bir iyi tetkik etmek faydalı olur. İçimizde bir çok sermaye taşımış ve taşıyacak kediler vardır. Hayvanat âlimleri olmasa bile ticaret erbabının tecrübeli ve emektar kedilerinden istifade edebiliriz.

Belki bu tetkiklerimiz bizi hâlâ zihnimi yoran bir nokta hakkında da tenvir edebilir.

Efendim! Bir kaç zamandır muhabbet alış verişleri pek kan kırmızı oldu.

Gün geçmiyor ki; ya bir nişanlı, ya bir nişansız metresi veya bir zevcenin kanına girildiği haberini almış olmıyalım.

Bunların çoğu da kıskanclıktanmış.

Gerçi karısını kıskanmak erkeklik şiarıdır. Bu şiar cemiyetin medenileşmesile artan müsamaha dairesi genişledikçe zayıfladığı için (yüksek sosyete) de böyle kıtır kıtır karısını kesen, çatır çatır metresini vuranlara pek az tesadüf edilir.

Demiyorum ki; erkek kıskanc olmasın! Gerçi ziyade medenî telâkkiler kıskanclığı barbar bir his sayarlar.. Ben yüksek medenilerden olmadığım için bu mülâhazaya iştirak etmem ve bir adamın karısını, metresini, hatta arkadaşını kıskanmasını tabiî bulurum. Ama bu mütaleadan, adam kesmeğe kadar o kadar çok mesafe vardır ki; bugün şahidi olduğumuz bu kanlı muhabbet tezahürlerini takbih etmeyi vazife bilirim.

Ne oluyoruz yahu!

Dünyada kadın mı kalmadı?

Bakınız! Yüz kıskanclık hâdisesinin doksan dokuzunu erkek yaparsa ancak bir tanesini kadın yapıyor.

Kocasını öldüren, nişanlısını vuran kaç kadın gösterebilir siniz?

Anlaşılan şudur:

Ya kadınlar, erkeklerden daha mülâyim ve soğukkanlıdırlar. Böyle kıskanclıktan dolayı başkasının kanına girmeyi kârı akıl bulmuyorlar, yahud erkekler kadınlar kadar vefasız ve sadakatsiz olmuyorlar da onlara bu gibi taşkınlıklar için vesile hazırlamıyorlar.

Ne olursa olsun artık bu sevda kasablığından vaz geçmenin sırasıdır. Yeter bu kadar tosunluk. Ayıb değil mi yahu! Zorla güzellik olmaz ya! İstemiyorsa, koyuverirsin yakasını gider. Ne diye kanlı bıçaklı olmalı!

Ahmaklık meselesi

Bir muharrir arkadaş, öteki muharrir arkadaşa karşı yazdığı bir bendde:

— Sen bizi ahmak yerine koyuyorsun! diyor.

Ben, gerçekten böyle birbirini ahmak yerine koymuşlar mıdır, bilmiyorum. Yalnız şurasını biliyorum ki; bir adamı başkası ahmak yerine koyamaz. Akıllı yerine koyamadığı gibi.

İnsanların akıllı ve ahmak kategorilerine taksimi bir nevi rütbe tevzii tarzında olmaz. Akıllı ise akıllıdır, ahmaksa ahmak...

Bir ahmağa bir milyon kişi akıllı dese dimağına bir miligram zekâ ilâve edemiyeceği gibi akıllı bir adama bir milyar kişi abdal dese melekâtından bir zerre eksiltemez. Maamafih bazılarına bu çeşid vâhimelerin ârız olduğunu gösterir fıkralar bilirim. Size birini anlatayım:

Saltanat devrinin son zamanlarında saray müstahdimlerinden birisi vapura yetişmek üzere Kadıköy rıhtımına giderken kapı yoldaşlarından bir haremağasına rastgelir... Ağa sorar:

— Ooo! Hurşid Efendi! Sabahı şerifler hayrolsun! Nereye böyle?

Vapura giden de cevab verir:

— Karşıya geçeceğim! Vapura gidiyorum. Muhavere devam eder:

— Aman Hurşid Efendi! Bana deli diyorlar.. Ne dersin?

Yaşı haylı ilerlemiş olan ağanın beyni sulanmış olduğuna hükmeden Hurşid Efendi:

— Canım! Ne münasebet! Sen öyle lâflara aldırma! Kimin haddine düşmüş sana deli demek! diyerek sıyrılıp vapura gitmek ister. Lâkin ağa bırakmaz:

— Yoo! Olamaz. Sen bana kırk defa «akıllısın» dersen bırakırım..

Allah Allah! Ayol deli misin!

— Hah! Bak sen de deli misin? diyorsun! Bırakmam! Vallahi de bırakmam, Billâhi de bırakmam!

Vapuru kaçırmamak için Arabın ısrarına boyun eğmeğe mecbur olan Hurşid Efendi evvelâ saatine baktıktan sonra:

— Say öyleyse! Ama çabuk ol! deyip başlamış tekrara:

— Akıllısın, akıllısın, akıllısın, akıllısın.....

Ağa da bu esnada:

— Bir, iki, üç, dört.. beş... Otuz üç.. diye sayarken Kadıköy vapurunun vakti gelmiş ve düdüğünü öttürüp iskeleden ayrılmış...

Vapurun bu yüzden kaçtığını gören Hurşid Efendi hiddetle:

— Allah belânı versin divane herif! Sen Vallahi de delisin, Billâhi de delisin! Senin aklına uyduğum için ben de deliyim! deyip çekmiş.

Arsa buhranı

Dostlarımdan kulağı delik ve gözü açık biri vardır. Bu zati gene dostlarımdan cebi delik ve eli açık olanlara tercih ederim. Gerçi ikisinde de bir delik ve bir açıklık vardır ama yerleri başka başka olduğu için sahiblerine verdikleri karakterler ayrıdır.

Geçenlerde vapurda rastgeldiğim bu arkadaşım, bana sordu:

— Bildiğin bir yerde iyi bir arsa varsa söylesene!

— Arsa mı alacaksın?

— Evet! Bir ev yeri arıyorum.

— Koskoca İstanbulda, bir ev yeri bulamadın mı?

— Buldum. Buldum ama almıya cesaret edemiyorum!

— Neden yahu? Meselâ Sultanahmedde güzel arsalar var.

— Olmaz... Orası denize kadar açılacak...

— Süleymaniye de güzel, denize nazır...

— O da olmaz. Caminin etrafı açılacakmış...

— Şemsipaşa taraflarında...

— Sen galiba gazete okumuyorsun! Orada bir küçük cami var. Onun civarını da açıyorlar...

— İstanbulda...

— Yavrum! Senin anlıyacağın! İstanbulda her abidenin etrafı, her yeşil saha civarı, her güzel manzaralı yerin yakınları imar plâncısının hoşuna gitti mi yakın veya uzakta istimlâke uğrıyabilecek gibi görünüyor. Onun için güzel bir yerde arsa almağa korkuyorum.

— E, ne yapacaksın?

— Bekliyeceğim! Ne zaman bütün buraların plânları ilân edilip istimlâke tabi olmıyan tehlikesiz mıntakalar anlaşılınca bir yer seçeceğim! Yoksa arsalar ve yerler Nasreddin Hocanın kabak karpuzları gibi buna deydi buna deymedi diye ellendikçe benden paso!

B. FELEK

Küçük hikâye

Uysal kadın

Nuri Refik

İki arkadaş, başbaşa yemeklerini yedikten sonra yandaki misafir salonuna geçmişlerdi. Burası mobilyasının kumaşları soluk, duvarları eski, boyu uzun, eni dar koridor gibi bir yerdi. Caddebostanının arkasındaki geniş yeşilliğe bakan pencerelerinin yan perdeleri kalın, tülleri zifirden simsiyahtı.

Hizmetçi kahveleri getirdiği vakit Hazım oturduğu koltuktan fırladı. Geridonun üstündeki fincandan bir yudum aldıktan sonra tabakasından bir sigara yaktı. Aşağı yukarı dolaşmağa başladı. Büyük bir heyecan geçirdiği pek açık görünüyordu. Fakat o, asabiyetini mümkün olduğu kadar saklamağa çalışıyordu. Birden misafirine dönerek:

— Affedersin, dedi, sana sigara vermedim ama, içmediğini biliyorum. Her halde ben seni görmeyelidenberi tekrar başlamadın.

Müfid, yüzünde garib bir tebessümle:

— Hayır, diye cevab verdi, çok şükür...

Sonra sabırsız bir hareketle ilâve etti:

— Kuzum Hazım, bugün sende tuhaf bir hal var.. Demindenberi dalgın, zihnen meşgul ve düşünceli görünüyorsun!..

Hazım, sanki bütün bu isnadları tekzib etmek istiyormuş gibi silkindi, canlandı:

— Aman ne iyi oldu da beni düşündün, dedi, epey zamandır söze nasıl başlayayım, diye, kafa yorup duruyordum. Fakat merak etme, mesele mühim olduğu kadar vahim değil.. Tâ mekteb sıralarındanberi seni ne kadar sevdiğimi, sana ne derece bağlı olduğumu bilirsin.. Bana bir çok iyiliklerin dokundu.

— Estağfurullah.. Bazı küçük hizmetlerinde bulunabildiysem bahtiyarım.. Bununla beraber senden mukabillerini de görmedim değil..

— Her ne ise birbirimizi karşılıklı piyazlamağa devam etmekte mâna yok. Senden bir ricam var... Hemşiren..

— Jale mi?

— Ondan başka kız kardeşin olmadığına göre şüphesiz Jale.. Ben, onunla evlenmek istiyorum.. Bu fikir bana yeni gelmedi. Biz delikanlı, o henüz çocukken bile kuracağımız müstakbel yuvayı tahayyül eder, dururdum. Fakat geçen gün Müctebanın onu istediğini haber verdiğin vakit bu kararım büsbütün kat'ileşti. Jalenin yirmiyi aşmak üzere olduğunu hatırladım. O züppeye muvafakat cevabı vermesi ihtimali karşısında korktum, titredim.. Razı olmadı, değil mi?

— Hayır..

— O halde benim için kendisinin fikrini sormanı istirham edeceğim..

— Peki, hafif tertib işin farkında mı acaba?

— Zannetmiyorum. Belki beni fazla yaşlı bulacaktır. Eskisi gibi bir ağabey farzetmekte olduğunu söyleyecektir. İşte o zaman halim berbad... Çünkü Jaleyi uzun zamandır gizliden ve derinden seviyorum. Kabilse, bunları ona anlatmağa çalış.. Fakat bütün gayretlere rağmen arzu etmezse, ne yapalım, hiç olmazsa yüz yüze kat'î bir red teklifi karşısında kalmadığım için mahcub bir vaziyete düşmem.. .Yalnız uğradığım hayal sukutundan dolayı...

Müfidin yüzü birdenbire ciddileşti:

— Ne tuhafsın Hazım, dedi, bana böyle uzun uzadıya talimat vermeğe hacet var mı? Hiç şüphesiz arzunu yerine getirmek için elimden geldiği kadar çalışırım...

— Yok yavrum, her şeyi etraflı incelemenin bende adeta bir hastalık olduğunu pekâlâ bilirsin.. Bu hususta Jale üzerinde bütün nüfuzunu istimal etmeni istemekle beraber benim meziyetlerime mukabil kusurlarımı da açıkça söylemeni rica edeceğim.. .Profesörlükten aldığım maaşımdan gayri ancak kitab yazar, seyahate çıkarsam bir miktar para daha elime geçer.. .Başka hiç bir yerden gelirim yok.... Babamdan kalma bu eski köşkü terkedip diğer bir eve veya apartımana taşınamam. Hayatımı kitablarıma ve karıma hasredip oturmak niyetindeyim. Toplantılardan hoşlanmam.. Gürültüden, asrî eğlencelerden nefret ederim.. Bu yaştan sonra kabil değil değişemem.. Bunları Jaleye say, dök de ileride anlaşamamazlık başgöstermesin...

— Peki sen değişemezsin, iyi ama, onun sana uyacağını tahmin ediyor musun?

— Kim bilir.. Belki...

— Pekâlâ elçilik vazifesini emrettiğin tarzda yapmağa çalışacağım. Her halde şu bir iki gün zarfında cevab getiririm sanıyorum..

***

Üç gün sonra, Müfid, Jalenin kendisile evlenmeğe muvafakat ettiğini müjdelediği vakit, her vakit ağır başlı, ciddî görünen Hazım, sevincini çılgınca haykırmalar,, delice zıplamalarla izhar etmişti. Arkadaşının iki eline birden yapışmış:

— O da beni seviyormuş, diyordu, göreceksin, bu harab köşkte, bu nihayetsiz sükûn ve kimsesizlik içinde ne mes'ud olacağız. Onu kendi işlerimle de alâkadar etmeğe çalışırım.. Tarihî tetkiklerimde bana yardım eder. Sade karı koca değil, ayni zamanda mesaî arkadaşı da olacağız.

Müfid, kız kardeşinin Hazımla evlenmeyi kabul etmesine rağmen böyle bir hayata tahammül edeceğine pek emin olmadığı için hiç cevab vermedi.

Nişan, nikâh merasiminde, düğün eğlencesinde, içinde hep bu tereddüd ve endişe ile hazır bulundu. Sonra da Ankaradaki işinin başına döndü.

***

Müfid tekrar İstanbula geldiği vakit aradan üç mevsim kadar geçmişti. Kız kardeşile eniştesini sade bir akrabalık vazifesile mütehassis olarak değil, ayni zamanda derin bir merak ve tecessüsün verdiği zevkle ziyarete gitti.

Vâkıa onlardan saadet ve bahtiyarlıklarını öven muntazam mektublar almaktan geri kalmamıştı ama, vaziyeti yakından görmenin her halde büsbütün başka bir keyfi olacaktı. Bakalım, Jale, Hazımın sakin ve münzevî hayatına nasıl ve ne derece intıbak edebilmişti?

Taksi Çiftehavuzlara giden uzun yolun köşesini döner dönmez Müfid şaşırdı. Az kaldı, Hazımın uzaktan görünen köşkünü birdenbire tanıyamıyacaktı. O harab ve perişan bina büyük bir ihtimamla tamir edilmiş ve boyanmıştı. Kapının önüne gelince büsbütün afalladı. Demir parmaklıklar tertemiz, gözü okşuyor, kapının bronz tokmakları pırıl pırıl parlıyordu. Bahçe öbek öbek tanzim olunmuş, köşedeki yıkık bahçıvan kulübesi yepyeni bir garaj olmuştu.

Evin içindeki eşya değişmişti. Yeni mobilyalar, hafif perdeler, odalara, salonlara, koridorlara sonsuz bir şirinlik vermişti.

Kız kardeşini ve eniştesini kucaklarken Müfidde dünyanın en büyük sürprizi karşısında kalmış şaşkın bir adam tavrı vardı. Daha yerlerine oturmamışlardı ki telefon çaldı. Hazım telâşla ahizeyi eline aldı ve büyük bir neş'e içinde konuşmağa koyuldu:

— Hanımefendi, siz misiniz, geleceğiz efendim.. Öbür akşam değil mi?. Peki efendim, kayınbirader bendenizde burada emriniz veçhile onu da getireceğiz. Ne demek efendim, kabul etmez olur mu? Hürmetler efendim...

Ahizeyi bırakır bırakmaz Müfide döndü:

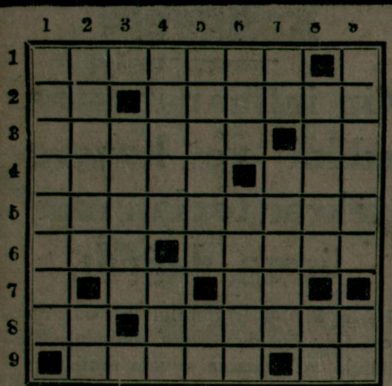
— Sakın ha, dedi, yorgunluktan falân bahsetmeğe kalkma... Bu akşam da seni alıp Taksim gazinosuna gideceğiz. 12,15 vapurile döneriz.. Ben böyle gezip tozmazsam, adamakıllı eğlenmezsem rahat edemiyorum, hatta çalışamıyorum, değil mi Jale?.

Genc kadın dudaklarını tatlı bir tebessümle süslemekle iktifa etti. Hazım kayınbiraderine hitaben sözüne devam etti:

— Görüyorsun ya ne kadar mes'uduz.. Böyle melek bir kadınla bahtiyar olmamanın imkânı var mı? Benim yaşayış tarzıma öyle uydu ki sorma!

Müfid, daha gelişmiş, güzelleşmiş kız kardeşinin yüzüne takdir ve hayranlıkla bakıyordu. Fedakârlık yapar gibi görünerek kocasına her istediğine peki dedirtmiş, onu azad kabul etmez bir esir, her emrine körükörüne itaat eder bir kukla haline koymuştu.

BULMACA

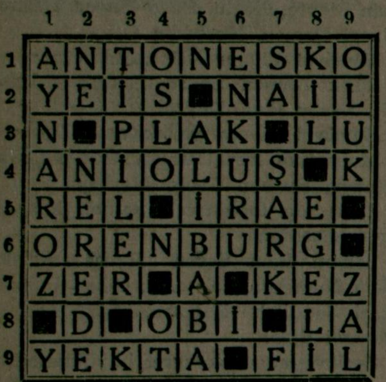
Soldan sağa:

1 — Ege denizinde bir iskelemiz. 2 — Soru edatı, mahkemede suçsuz olduğu sabit olma. 3 — İstanbul Boğazında bir iskele, çoğun aksinin tersi. 4 — Aldatma, garaz. 5 — Gözleri görmiyen fütuht edici (iki kelime). 6 — Ters çevirirseniz icra olur, yaya takılır. 7 — Genişliğin tersi, uzakta olan şeyleri gösterme için kullanılır. 8 — Sahib, eski model tüfeklerden. 9 — Anıt, matematikte kullanılan bir harf.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Eski ve kıymetli eşya satar. 2 — Altımızdaki ve üstümüzdeki (iki kelime), bir edatın kısaltılmış ve kalınlaştırılmışı. 3 — Hatayda bir nehir. 4 — Bir erkek ismi, tenbih edatı. 5 — Bir çiçek, isim. 6 — Seciye, bir emir. 7 — Bir harfin okunuşu, kıymetli taşlar ölçüsü. 8 — Yassıltıcı, sicim. 9 — Mahcub oluş, bir emrin tersi.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	A	N	T	O	N	E	S	K	O
2	Y	E	İ	S	■	N	A	İ	L
3	N	■	P	L	A	K	■	L	U
4	A	N	İ	O	L	U	Ş	■	K
5	R	E	L	■	İ	R	A	E	■
6	O	R	E	N	B	U	R	G	■
7	Z	E	R	■	A	■	K	E	Z
8	■	D	■	O	B	İ	■	L	A
9	Y	E	K	T	A	■	F	İ	L

Teşekkür

Çok sevgili kızım, kardeşimiz Turan Kalabayı henüz pek genc yaşında iken kaybetmemizden mütevellid derin acımıza iştirakle cenaze merasiminde bulunmak ve yazı veya sözle taziyetlerini bildirmek lûtfunda bulunan muhterem zevata ve dostlarımıza derin minnettarlığımızı ve teşekkürlerimizi arzederiz.

Annesi: Zehra Kalabay, kardeşleri: Süreyya, Adnan, Sahib, Faruk, Orhan Kalabay, yeğenleri: Seniha, Leman Kalabay

Konferans

Eminönü Halkevinden:

16/6/941 pazartesi günü saat 17,30 da Evimiz salonunda Yardımsevenler cemiyeti namına Bayan Rebia Tevfik Başkurt tarafından (Vatan yarışında kalb birliği) mevzulu bir konferans verilecektir.

Bu konferansa bütün yurddaşların gelmeleri rica olunur.

SPOR

Bugünkü maç

Beşiktaş - Fenerbahçe bugün karşılaşıyorlar

Millî küme maçlarına bugün Kadıköy stadında, Fenerbahçe ile Beşiktaş, Galatasarayla İstanbulspor arasında devam edilecektir. Millî küme maçlarının başındanberi liderlik yapan Beşiktaşın geçen hafta Ankarada Maskesporla berabere kalması, bu takımın vaziyetini biraz daha müşkül bir hale sokmuştur. Beşiktaş takımı, Galatasaray ve Fenerbahçeden üç puvan ileride olmakla beraber bugün yapacağı maçta mağlûb olursa, millî küme şampiyonluğu ilk defa ciddî bir surette tehlikeye girecektir. Çünkü, Beşiktaş son kozunu da Galatasarayla halletmek mecburiyetine düşecektir.

Resmî ve hususî yaptığı iki maçta üstüste Galatasaraya mağlûb olan Fenerbahçenin bütün hıncile Beşiktaşa karşı oynaması mümkündür. Beşiktaş takımı Fenerbahçenin ergeç dönecek talihinin kendi başına bir iş açmaması için bugün bütün varlığile oynamak mecburiyetindedir. Bu maçtan evvel yapılacak Galatasaray - İstanbulspor maçı da, Beşiktaşı yakinen alâkadar eden bir oyun olacaktır. Galatasaray son haftalarda yükselen bir maneviyatla sahaya çıkacak ve millî küme şampiyonluğuna en yakın bir namzed olarak maç yapacaktır.

Esasen, İstanbulspor için bugünkü maçta hemen hemen hiç bir ümid yoktur.

Gül kupası müsabakaları

İstanbul atletizm ajanlığı tarafından hazırlanan gül kupası müsabakalarının finali bugün saat 14,30 da Robert Kolej sahasında yapılacaktır.

Merhum Şeref için dün ihtifal yapıldı

Beşiktaş kulübünün müessislerinden merhum Şerefin ölümünün 8 inci yıldönümü münasebetile dün mezarı başında bir ihtifal yapılmıştır. Beşiktaş kulübünün faal ve gayrifaal azaları, Şerefin dostları ve kendisini uzaktan yakından tanıyanlar burada toplanmış, merhumun hatıraları anılmıştır.

Beşiktaş kulübünün teşekkürü

Beşiktaş jimnastik kulübü başkanlığından:

Çok kıymetli arkadaşımız merhum Şerefin ölümünün 8 inci yıldönümü münasebetile mezarı başında yapılan toplantıya iştirak eden sayın sporcu arkadaşlara ve çelenk gönderen bölgemiz başkanlığına ve Alemdar Genclik kulübüne candan teşekkürlerimizin iblâğına sayın gazetenizin delâletini rica dedriz.

Dz. Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

1 — Tahmin edilen bedeli «12,855» lira «20» kuruş olan 2000 metre talebe elbiselik şayak kumaşının 17 haziran 941 salı günü saat 14 te pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı «964» lira «14» kuruş olup şartnamesi her gün parasız olarak komisyondan alınabilir.

3 — Talihlerin 2490 sayılı kanunun istediği vesaik ve ikinci maddede yazılı miktardaki teminat makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte İstanbuldaki komisyonda hazır bulunmaları (4467)

Zayi — Ankara sekizinci fırka 189 uncu alay birinci tabur, ikinci bölükten almış olduğum tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü kalmamıştır.

Bünyan kazası Büyük Bürüngüz köyünde Sinan oğullarından Mehmed oğlu İbrahim, tevellüd: 317

Ankara Cezaevi Direktörlüğünden:

1 — Ankara Cezaevinin haziran 941 iptidasından mayıs 942 sonuna kadar bir senelik ihtiyacı olan beheri «960» gram itibarile şartnamesinde yazılı şartlar dairesinde Belediyenin kabul ettiği tek tip ekmek «21» gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

2 — İhale 21 haziran 941 tarihine raslıyan cumartesi günü saat «12» de Ankarada Adliye Sarayında Cumhuriyet Müddeiumumiliğinde toplanacak Komisyonda yapılacaktır.

3 — İstekliler muhammen bedelin % 7,5 u olan «2049» lira 84 kuruşluk muvakkat teminat verecektir.

4 — Eksiltmeden mütevellid rüsum, tekalif ve damga resmi, ilân ücretleri ve indelhace ekmeğin tahlil ücret masarifi vesair bilcümle masarif müteahhide aiddir.

5 — Teklif mektubları «21» haziran 941 cumartesi günü saat 11 e kadar sıra numaralı makbuz mukabilinde ikinci maddede yazılı Komisyon Reisliğine verilecektir.

6 — Şartnameyi görmek ve fazla izahat almak istiyenler mesai saati zarfında Cebecide Cezaevi Direktörlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. «2709» (3936)

Devlet Denizyolları işletme U. M. ilânları

İdaremizin bir senelik kömür aktarma tahmil ve tahliyesi işleri için kapalı zarf usulile yapılan eksiltmeye talib çıkmadığından pazarlık suretile eksiltmesi 20 haziran 941 tarihine musadif cuma günü saat 15 te yapılacaktır. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarif ettiği esaslarla ve 10680 lira kat'î teminatla Alım Satım Komisyonuna gelmeleri. Şartnamesi hergün Komisyonda görülebilir. (4251)

P. T. T. Umum Müdürlüğünden :

1 — İdare ihtiyacı için maakasket 200 takım seyyar ve nakliye memuru elbisesi dikişi açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedel «1200» muvakkat teminat «180» lira olup eksiltmesi 25/6/941 çarşamba günü saat «16» da Ankarada P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile kanunî vesikalarını hâmilen mezkûr gün ve saatte o komisyona müracaat edeceklerdir.

4 — Şartnameler Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbulda P. T. T. Levazım Ayniyat Şubesi Müdürlüklerinden bedelsiz olarak verilecektir. «3123» (4374)

ELEKTRİK MÜHENDİSİ ARANIYOR

Kayseri ve Civarı Elektrik T. A. Şirketinden:

Şirketimiz elektrik mühendisliği münhaldir. 300 lira ücret verilecektir. İsteklilerin mühendislik diploması suretile tercümei hallerini ve şimdiye kadar çalıştıkları yerleri gösterir vesikalarile bir kıt'a fotograflarını göndermek suretile Şirket Müdüriyetine müracaatta bulunmaları ilân olunur.

İstanbul Kadastro Müdürlüğünden :

Fatih kazasına bağlı Samatya nahiyesinin Sancaktar Hayreddin mahallesinin kadastrosuna başlanacaktır. Bu mahalle dahilinde mülkler için 16/6/941 tarihinden itibaren bir ay zarfında bu mahalle dahilinde mülkleri olanların Samatyada İmrahor Cumhuriyet Halk Partisi Semt Ocağında Kadastro Posta Tapu Memurluğuna tapu senedleri ve nüfus tezkerelerile birlikte müracaatle beyannamelerini alarak doldurmaları veya doldurtmaları ve bu müddetin hitamında tahdidlerine başlanacağından mülk sahiblerinin tahdid sırasında mallarının başında bizzat bulunmaları veya vekillerini bulundurmalarını ve aksi taktirde vesikalar ve ehli vukufun tayin ve irae ve tasdikile tahdid ve tahririn yapılacağı ilân olunur. (4725)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Senelik muhammen icar bedeli	Muvakkat teminatı
Lira K.	Lira K.
1500 00	112 50

Beykozda Dereseki civarında vakfa aid Karakulak suyunun icarı on beş gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 30/6/941 pazartesi günü saat 15 te Kadıköy Vakıflar İdaresinde yapılacaktır. Şartnamesi dairede bulunduğundan isteklilerin hergün idareye müracaatle görmeleri ve arttırmaya gireceklerin de ihale günü muayyen saatte hazır bulunmaları ilân olunur. (4732)

Kırkağaç Belediyesinden:

Kırkağaç Belediyesinin elektrik santralı için aşağıda yazılı mahrukat açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 1/7/941 tarihine raslıyan salı günü saat on beşte Kırkağaç Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.

İsteklilerin % 7,5 teminat akçelerile tayin edilen gün ve saatte müracaatleri ve buna aid şartnamelerin hergün parasız Belediyeden verileceği ilân olunur. (4691)

Cinsi	Miktarı Ton	Evsafı	Muhammen bedeli	Teminat akçesi % 7,5
Linyit maden kömürü	320	Parça	2240 00	
Silindir yağı	1600 kilo	Kuru buhar için	1220 00	
		Lokomobil yağlama yağı	1040 00	
Makine yağı	1600 »			
Tuz	3600 »	İri	216 00	
Yekûn			4716 00	353 70

Orman Koruma Genel Komutanlığı Satınalma Komisyonundan :

1 — Orman Koruma Genel Komutanlık kıt'aları ihtiyacı için 17500 takım mamul çamaşırın kapalı zarf usulile ihalesi 20 haziran 941 cuma günü saat 11 de Ankarada Yenişehirde Komutanlık binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 26,125 liradır. Muvakkat teminat 1960 liradır.

3 — Şartnamesi 130 kuruş mukabilinde Satınalma Komisyonundan alınabilir.

4 — İsteklilerin şartnamesinde yazılı vesikalarla beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Komisyona vermeleri ilân olunur. «3011» (4264)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

Satış Müdürlüğünde Sahibsiz Eşya Satılıyor

Miktarı Kilo Gram	Değeri Lira K.	Teminatı Lira K.	Eşya cinsi
1365 000	130147 00	9800 00	Safi ipek mensucat

10/6/941 günlü Politika (İstanbul), Ulus (Ankara), Halkın Sesi (İzmir) gazetelerile ilân edildiği üzere yukarıda evsafı yazılı eşya 27/6/941 saat 13,30 da 1549 sayılı kanun mucibince ve 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde açık arttırma usulile satılacaktır. İsteklilerin pey akçelerini ihale günü öğleye kadar vezneye yatırmaları lâzımdır. Telefon: 23219. (4333)

İstanbul Belediyesi ilânları

Maltepe - Gümüşsuyu şosesinden ayrılıp Davudpaşa kışlası yoluna mülâki olan bağlar yolunun makadam şose inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 2456 lira 62 kuruş ve ilk teminatı 184 lira 25 kuruştur. Keşif ve şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 30/6/941 pazartesi günü saat 14 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları, ihale tarihinden sekiz gün evvel Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatle alacakları fennî ehliyet ve 941 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (4739)

RADYO

Bu günkü program

8,30	Program	18,03	Cazband
8,33	Müzik (Pl.)	18,30	Konuşma
8,45	Haberler	18,40	Cazband
9,00	Müzik (Pl.)	19,00	Şarkılar
9,30	Evin saati	19,30	Haberler
★		19,45	Müzik (Pl.)
12,30	Program	20,00	Yurd saati
12,33	Havalar	20,15	Fasıl sazı
12,45	Haberler	21,00	Konuşma
13,00	Havalar	21,10	Müzik (Pl.)
13,30	Konuşma	22,30	Haberler
13,45	Orkestra	22,45	Spor
★		23,00	Dans Mü. (Pl.)
18,00	Program	23,30	Kapanış

ASKERLİK İŞLERİ

Bakırköy Askerlik şubesinden:

Şubemizde kayıdlı 312 - 332 doğumlu sakat eratın grup tespiti için yeniden muayeneleri yaptırılacağından gruplari ayrılmamış sakatların rapor, nüfus hüviyet cüzdanları ve ikişer aded fotoğraflarile birlikte hemen şubeye müracaat etmeleri ilân olunur.

Nikâh merasimi

Mazhar Paşa kerimesi Bayan Feriha Tevfikle Bay avukat Sadi Rıza Dağın nikâhları dünkü cumartesi günü Büyükada Belediye dairesinde Adalar Kaymakamı Bay Şevket tarafından icra edildiği istihbar edilmiştir. Tarafeyne saadetler temenni ederiz.

Taziye teşekkürü

Henüz pek genc yaşında iken aramızdan kaybettiğimiz kocamız, oğlumuz ve kardeşimiz yol müteahhidlerinden (Natık Besener) in cenaze merasimine gerek çelenk göndermek ve gerekse bizzat gelmek suretile iştirak etmiş olan bilûmum evidda ve ahbablarımıza ve kendisinin genc iş arkadaşlarına ve son nefesine kadar yanında bulunarak fennin yapmasını icab ettirdiği bütün ihtimamı son dereceye kadar ifa eden Kemerburgaz dispanser hekimi doktor Mustafa ve Alman hastanesi doktorlarından Haruna en kalbî teşekkür ve minnetlerimizin ayrı ayrı iblâğına acımız imkân vermediğinden bu hususta gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Karısı Füruzan ve aile efradı

Bir matmazel iş arıyor

Usulü muzaaf üzerine resmî defter ve kasa tutmasını, türkçe, ingilizce, almanca ve biraz fransızca, steno - daktilo ve muhabere bilen ve ticarette çok tecrübesi olan bir madmazel iş arıyor. Müracaat: Telefon: 21382, saat 10 - 16 ya kadar.

İstanbul Mıntaka Ticaret Müdürlüğünden:

YUMURTA İHRACATÇILARINA

Almanyaya ihrac edilecek ikinci nevi, natürel konserve ve sanayie mahsus yumurtaların, küçük sandıklarla da sevkine yumurta ihracatının murakabesine dair nizamnamenin 16 ncı maddesi hükümlerine istinaden Vekâletçe müsaade olunduğu ilân olunur. (4761)

Emniyet Umum Müdürlüğünden :

Zabıta memurları için çoğu 2500 metre krem renk yazlık kumaş 26/6/941 perşembe günü saat 15 te açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bir metresine 170 kuruş fiat tahmin edilen bu kumaşın nümune ve şartnamesini görmek istiyenlerin Umum Müdürlük Satınalma Komisyonuna müracaatleri.

Eksiltmeye gireceklerin 319 liralık muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile beraber 2490 sayılı kanunun 4 üncü maddesinde yazılı belgelerle birlikte münakasa günü saat 15 e kadar Komisyona gelmeleri. «3116» (4372)

Yazan: *Lajos Zilahy* — 76 — Çeviren: *F. Zâhir Törümküney*

Miett'in kalbi hüzünle doldu. Bu akşam yalnızlığı her zamandan daha ıstırablı buluyordu. Gözleri doldu. Ruhundan kopan iniltilerin dudaklarından fırlamaması için kendini güç zaptetti.

Odasına çıktı. İpek atkısını omuzlarına aldı. Pencerenin yanındaki koltuğa oturdu. Gözlerini gecenin karanlığına dikerek uzun uzun düşündü. Yatmak üzere kanapeden kalktığı zaman saat sabahın dördüne geliyordu.

Yağmur, hemen hiç fasıla vermeden beş gün devam etti. Zaten bu mıntakanın yağmurları meşhurdu. Bir defa başladı mı, kesilmek bilmezdi. Günlerdenberi ne değirmenlere gidebiliyor, ne de dağa çıkabiliyordu. Bütün günü odasında kapanarak geçirmek, ruhî muvazenesini bozuyordu.

Hele akşamlar pek feci oluyordu. Odanın her köşesinde görünmiyen düşmanların gizlenmiş oldukları zehabına kapılıyor, bunların her an gizlendikleri yerden fırlıyarak kendisine bir fenalık yapacakları ihtimalini düşünerek titriyordu. Bu gidişle şuurunu kaybetmekten korkuyordu.

Uyuyamıyordu. Sırtında ince bir ipek gecelikle kızıl yumuşak saçları omuzlarına dökülmüş bir halde sabahlara kadar yatağında oturuyor, çok defa hıçkıra hıçkıra ağlıyordu.

Gene böyle buhranlı bir gecede birdenbire yatağından fırladı. Anî bir kararla yazı masasının başına oturdu. Yazmağa bşladı:

«Azizim Golgonski, mektubunuzu aldığım gündenberi size cevab vermeği daima düşündüm. Fakat nasıl bir ruh haleti içinde bocaladığımı, değil mektub yazmak, basit bir cümleyi kâğıd üzerine sıralamaktan dahi âciz kaldığımı izah edemem.

Hakkımda gösterdiğiniz hassasiyet ve dostluğa bütün kalbimle teşekkür ederim.

Şimdi burada Sent Hilbende bulunuyorum. Istırablı günlerin yorgunluğunu gidermek için buranın sükûnetine iltica ettim.

Yalnızım. Düşünce ve hatıralarımdan başka hiç bir kimsem yok. Selâmlar. Miett.»

Mektubu zarfa yerleştirdiği zaman bunun Golgonski'nin beklediği feryad olduğunu hissediyordu.

İvan Golgonski'nin, mektubunu alır almaz derhal geleceğini biliyordu.

Fakat bu mektub nerede ve ne zaman eline geçecekti? Acaba henüz hayatta mıydı? Hayatta olsa bile, mutlaka geleceğini kim temin ederdi? Son defa görüştükleri tarihin üzerinden bir sene geçmişti. Hâlâ kalbinin onun için çarptığına emin olabilir miydi? Hem vaktile aşkından bahsettiği zamanlarda bile, duygusunun samimî olduğuna inanılır mıydı? Yoksa, yalnız ve kendince müsaid bulduğu genc bir kadını elde etmek arzusu mu ona bu sözleri söyletmişti?

Şimdi bu mektubu göndermeli miydi? En doğrusu bu meseleyi sabahleyin temiz kafayla bir kere daha düşünmekti.

Yatağına uzandı. Saatlerce gözünü uyku tutmadı. Nihayet yorgunluktan ve uykusuzluktan bitab bir halde sızdı. Sabahleyin kalkınca ilk işi mektubu postaya vermek oldu.

Tren tarifelerini ezberliyor ve her tren vakti istasyona iniyordu. İstasyonda İvan Golgonski ile buluşacakları anın heyecanını tahayyül ediyor, tatlı ürpermeler geçiriyordu. İvan'ın daha ziyade akşam treninden çıkacağını ümid ediyordu. Çünkü Macaristandan gelecek yolcular için en müsaid tren akşam treniydi.

Sent Hilben istasyonunun pek işlek olmamasından dolayı istasyonda bir tek kira arabasından başka nakil vsıtası yoktu. Miett bu arabaya baktıkça, bugünlerde bir akşamüzeri bu tek atlı, eski faytona İvan Golgonski ile birlikte bineceklerini düşünüyor, bu tahayyül onu âdeta sarhoş ediyordu. Bir kaç gün türlü türlü ümid ve heyecanlarla akşam treninin gelmesini istasyonda bekledi. Fakat tren gelip de içinden beklediğinin çıkmadığını gördükçe acı bir hayal sukutuna uğruyor, kalbine öldürücü bir şüphe saplanıyordu.

Artık istasyona inmekten vazgeçmişti. Arabanın Sent Hilben'in biricik oteline gitmesi için mutlaka parkın önünden geçmesi lâzımdı. Binaenaleyh parkın sokağa bakan tarafında bir kanapeye oturarak, tren saatinde arabanın yolunu gözlemek kâfiydi.

Geceleri çok buhranlı geçiyordu. Ne zamana kadar süreceği belli olmıyan bu intizar onu harab ediyordu. Sabahları erkenden kalkıyor, aynanın karşısına geçerek saatlerce yüzünün seyrine dalıyordu. Kendisini el'an çok güzel ve cazib buluyordu. Maddî ve manevî ıstırablarla geçen seneler, yüzünde ve endamında hiç bir değişiklik yapmamışlardı.

Nihayet İvan Golgonski geldi.

Her şey Miett'in evvelden tasavvur ettiği gibi oldu. Bir akşamüzeri Miett gene parkın sokağa bakan cephesinde bir tahta kanapeye oturmuş, gözlerini ağaclıklı yola dikmiş bekliyordu. Saat yediyi bir kaç dakika geçiyordu. Ağacların arasından İvan Golgonski'yi getiren araba göründü.

İvan Golgonski arabadan atladı. Doğru ona koştu.

Miett niçin geldiğini sormadı. İvan Golgonski burada ne aradığını anlatmadı. Bunun sebebini ikisi de biliyorlardı.

Ayaküzeri bir iki lâf attılar. İvan Golgonski, acele bir duş alıp, elbise değiştirmek maksadile otele gitti. Miett onu parkta bekledi. Aradan on beş dakika bile geçmeden İvan geldi. Değirmene doğru yürüdüler.

Kalblerini coşturan heyecanlarından bir kelimeyle olsun bahsetmediler. Ağacların arasından ağır adımlarla ilerliyorlardı. Batan güneşin, son kızıllığı da kayboluyordu. Dereden tepeden konuşuyorlardı. Yalnız mümkün olduğu kadar yavaş ve hafif bir sesle fısıldaşıyorlar, bu suretle birbirlerinin varlığından duydukları heyecanı gizlemeğe çalışıyorlardı. Hayatlarında ilk defa başbaşa kalıyorlardı. Bunu bilmek, ikisine de baş döndürücü bir saadet veriyordu. Yeryüzünde kendilerinden başka insan bulunduğunu çoktan unutmuşlardı.

Miett, İvan'ın mektubundan bahsetmemesine memnun oluyordu. Zaten o, bu gibi şeyleri ortaya dökerek aralarındaki manevî sevginin maddî tezahürlere inkılâb etmesini arzu etmiyordu. İvan burada bir kaç gün kalır ve sonra gene iyi bir arkadaş, samimî bir dost olarak ayrılırsa ne kadar hoş olacaktı. Bu takdirde vicdanına karşı da hiç bir mes'uliyet duymıyacaktı. Bu macera tatlı, saf bir rüya olarak kalacaktı. Bütün temennisi buydu.

Otele döndükleri zaman gökte yıldızlar parlıyordu. Tarasta hemen hiç konuşmadan yemeklerini yediler. Kahvelerini içer içmez kalktılar. Bahçeye indiler. Hasır koltuklara yerleştiler.

Yıldızlara bakıyorlardı. Miett'e öyle geldi ki, yıldızların arasından bir tanesi, en parlağı gülümsiyerek ona bakıyor ve «sen istediğin kadar tevil etmeğe çalış, senin için, için neler düşündüğünü ben biliyorum.» diyordu.

Susuyorlardı. Miett bu sükûtu İvan'ın bozması lâzımgeldiğine kanidi. Bu itibarla erkeğin konuşmasını sabırsızlıkla bekliyordu.

Fakat İvan bir türlü konuşmuyordu. Başını sağ eline dayamış, gözlerini yıldızlara dikmiş, bir heykel hareketsizliğile oturuyordu. Yüzü, ay ışığının donuk ziyası altında kalbile dimağının müthiş bir mücadeleye tutuştuklarını gösteriyordu. Onun bu sükûtu, en parlak cümlelerden daha veciz bir surette yanındaki kadına karşı duyduğu aşkı anlatıyordu. Miett'in gözleri kararıyor, başını yanındaki erkeğin geniş göğsüne dayamak için içinde çılgın bir arzu duyuyordu. Orada biraz daha kalırsa bir çılgınlık yapacağından, kadınlık gururunu bile ayaklar altına alarak erkeğin kucğına atılacğından korkuyordu. Birdenbire ayağa kalktı. boğuk bir sesle söyledi:

— Affedersiniz... Uykum geldi.. Odama çıkacağım...

Veda için elini uzatmak istedi. Fakat İvan'ın da kalkmağa davrandığını görünce vazgeçti.

Otelin dar merdivenlerini yavaş yavaş çıktılar. Loş koridora vardıkları zaman İvan bir saniye durdu. Genc kadının elini avcunun içine aldı. Gözlerine derin derin baktı. Rengi sararmış, dudakları titriyordu. Sıcak ve ıstırablı bir sesle söyledi:

— Seni çılgınca seviyorum Miett.. Müsaade et ayaklarına kapanayım...

Koridorda kimsecikler yoktu.

Miett hiç mukavemet etmeden dudaklarını, erkeğin yanan dudaklarına teslim etti.

(Arkası var)

Cumhuriyet
SOVYELER BİRLİĞİ
DIŞ MOGOLYA
İÇ MOGOLYA
MANÇUKO
KORA
JAPONYA
ÇİN
SARI DENİZ
JAPON DENİZİ
ŞARKİ ÇİN DENİZİ
CENUBİ ÇİN DENİZİ
BÜYÜK OKYANUS
HİND OKYANUSU
FİLİPİN ADALARI
SİYAM
ANNAM
TONKİN
KVANG TUNG
KİANG SU
SAN TUNG
HUNNAN
SAHALİN
KURİL ADALARI
HOKAİDO
KİYUSİYU
SİKOK
TOKYO
PEKİN
HARBİN
VLADİVOSTOK
KANTON
HONG-KONG
HAİNAN
FORMOZA
LUZON Ad.
MİNDANAO
SULU DENİZİ
PALAVAN ad.
BORNEO
SARAVAK
CELEBES
BANDA DENİZİ
ARAFURA DENİZİ
TİMOR DENİZİ
SUNDA DENİZİ
SUMATRA
CAVA AD.
MALAKA Y. AD.
SİNGAPUR
SİYAM KÖRFEZİ
YENİ GİNE
AVUSTRALYA
Riu-Kiu adl.
Bonin adl. (Jap.)
Volkano ad.
Maryen Adaları (Jap.)
Karolin Adaları
Palau ad. (Jap.)
Guam ad.
Saipan ad
Yap ad. (Jap.)
S. SAKABAŞI